

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ХДАК
«30» серпня 2024 р., протокол № 2

Введено в дію наказом № 177
від «02» вересня 2024 р.

Голова вченої ради, професор

Василь ШЕЙКО

ПОЛОЖЕННЯ

Про психологічну підтримку здобувачів вищої освіти,
викладачів та співробітників
в освітньому процесі та освітньому середовищі
Харківської державної академії культури
(зі змінами)

Харків – 2024

1. Загальні положення

1.1. Положення про психологічну підтримку в освітньому процесі та освітньому середовищі Харківської державної академії культури (далі – Положення) розроблено на підставі відповідних положень Конституції України, Декларації Прав людини ООН, законів України «Про вищу освіту», Указу Президента України Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року, Наказу Міністерства культури та інформаційної політики України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організаційної діяльності з питань безбар'єрності, гендерної рівності та ментального здоров'я на підприємствах, в установах і організаціях, які належать до сфери управління Міністерства культури та інформаційної політики України», Всеукраїнської програми ментального здоров'я, Положення про психологічної служби системи освіти України, Статуту та окремих положень Харківської державної академії культури (далі – Академії).

1.2. Положення описує засади та процедури отримання / надання психологічної підтримки здобувачам вищої освіти, викладачам та співробітникам Академії.

1.3. Терміни, які вживаються в цьому Положенні:

Психологічна підтримка – система соціально-психологічних способів і методів, що сприяють психічному благополуччю, соціально-професійному самовизначенню особистості в ході розвитку її здібностей, ціннісних орієнтації і самосвідомості, підвищенню її конкурентоспроможності на ринку праці та адаптованості до різних умов життя.

Психологічна підтримка здійснюється шляхом оптимізації психічного стану людини як наслідок повного розв'язання або зниження актуальності психологічних проблем, що перешкоджають навчальній, трудовій, професійній, соціальної самореалізації на кожному з етапів життя окремої людини.

Психологічна консультація – форма надання психологічної допомоги (підтримки) у вигляді бесіди (безпосередньо або за допомогою засобів зв'язку) людини з психологом з приводу проблемної ситуації.

Консультант – практичний психолог Академії або викладач кафедри психології, педагогіки та філології Академії, що має підготовку та кваліфікацію, необхідну для надання психологічної підтримки.

Стажист (практикант) – здобувач вищої освіти за спеціальністю Психологія, який надає психологічну підтримку у присутності та під контролем супервізора.

Супервізор – викладач кафедри психології, педагогіки та філології Академії, який спостерігає за наданням психологічної підтримки стажистом (практикантом) з метою забезпечення належної якості психологічної допомоги та сприяння професійному розвитку стажиста (практиканта).

Психологічна Т-гра - форма надання психологічної допомоги у форматі настільної гри з метою сприяння розв'язанню проблемних ситуацій, прийняттю рішень, здійсненню важливих виборів.

Тренінг – групова форма надання психологічної допомоги, метою якої є розвиток певних особистісних та професійно важливих якостей, подолання особистісних вад та обмежень, розширення самопізнання та навичок спілкування з іншими людьми.

2. Етичні принципи надання психологічної підтримки

- доброзичливе і безоцінне ставлення до здобувачів вищої освіти, викладачів та співробітників, які звернулися по психологічну підтримку;
- орієнтація психолога на норми і цінності здобувачів вищої освіти та викладачів та співробітників, а не на соціально прийняті норми і правила, яка може дозволити здобувачу, викладачу чи співробітнику бути щирим і відкритим;
- заборона давати поради;

- анонімність, що означає, що ніяка інформація, повідомлена психологу не може бути передана без згоди здобувача, викладача чи та співробітника, який звернувся по психологічну підтримку, ні в які організації та іншим особам, у тому числі родичам або друзям. Разом з тим, існують винятки (про які психолог повинен заздалегідь попереджати), спеціально відмічені в законодавстві України, відповідно до законів якої здійснюється професійна діяльність психолога;

- розмежування особистих і професійних відносин – це принцип-вимога до консультанта, пов'язаний з рядом психологічних феноменів, що впливає на процес психологічної допомоги.

3. Порядок надання психологічної підтримки

3.1. Психологічна підтримка надається практичним психологом ХДАК та професорсько-викладацьким складом кафедри психології, педагогіки та філології ХДАК у межах виконання ними організаційної роботи та практикантами (здобувачами вищої освіти за спеціальністю «психологія») за участю (супервізією) викладача.

3.2. Психологічна підтримка надається у формі індивідуальної (парної) консультації (безпосередня бесіда або за допомогою засобів зв'язку), психологічної Т-гри, тренінгу.

3.3. Психологічна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється на засадах анонімності, добровільності та безкоштовності та за такими напрямками:

- кар'єрне консультування та коучінг;
- допомога у розв'язанні конфліктів в освітньому середовищі та освітньому процесі;
- допомога при складностях у навчанні;
- допомога у розв'язанні особистісних проблем.

3.4. Психологічна підтримка у формі психологічної консультації є короткостроковим процесом (обмежується 1 – 2 консультаціями для кожної

особи). У разі потреби, здобувача вищої освіти, викладача чи співробітника у середньостроковій або довгостроковій психологічній допомозі, а також у допомозі інших фахівців, здобувач отримує рекомендацію звернутися до відповідного фахівця.

3.5. Задля отримання психологічної підтримки здобувач вищої освіти, викладач чи співробітник може на офіційному сайті Академії увійти за швидким посиланням з головної сторінки у розділ психологічної підтримки, де розміщена інформація щодо надання психологічної підтримки практичним психологом ХДАК та професорсько-викладацьким складом кафедри, обрати собі конкретного фахівця, зателефонувати йому особисто (інформацію про контактні телефони розміщено на сторінці психологічної підтримки) та домовитися про консультацію (особисту зустріч, телефонну консультацію, Skype-сесію або консультацію за допомогою інших засобів зв'язку).

4. Облік надання психологічної підтримки

Облік надання психологічної підтримки ведеться за допомогою журналу за формою:

Дата та кількість годин	Посада та прізвище консультанта	Професійна роль: - консультант - супервізор (із зазначенням прізвища здобувача-практиканта)	Форма роботи: 1 - консультація (вказати тип спілкування - безпосередньо, за телефоном, Skype або інше) 2 - тренінг 3 - психологічна Т-гра	Тема звернення: 1 - кар'єрне консультування 2 - конфлікти в освітньому середовищі та освітньому процесі 3 - складності у навчанні 4 - особистісні проблеми в інших сферах